

RIL-SENIORIT HOLLANNISSA 4.–8.10.2017

Seniorit aveceineen lähtivät Petri Janhusen johdolla **keskiviikkoamuna** 33 hengen voimin Finnairin siivillä Amsterdamiin. Perillä ohjelma alkoi kaupunkikierroksella, jonka aikana kaupunkikuvaa sävyttävä kanavaverkosto tuli heti esille. Oppaamme Sari de Boer kertoi, että U-kirjaimen muotoon kaivetut kanavat tehtiin 1600-luvulla helpottamaan tavaroiden siirtoa laivoista varastoihin. Tällöin Amsterdam oli Euroopan johtava satama ja kauppapaikka. Kokonaisuuteen liittyi luonnonkanavana mutkitteleva Amstel-joki, joka on alkuaan Reinin sivuhaara. Lounastimme historiallisessa Restaurant-Cafe in de Waagissa, jonka rakentaminen alkoi 1488. Rakennus kasvoi nykylaajuuteensa kukoistavalla 1600-luvulla, jolloin se toimi nimensä mukaisesti vaakahuoneena.

Jo kävely lounaspaikkaan antoi hyvän kuvan hollantilaisesta 1600-luvun rakennustyylistä; katujulkisivu oli kapea ja talot lähes kiinni naapureissaan. Monikerroksiset eri suuntiin kallellaan olevat rakennukset toivat mieleen iskelmän – kaikki oli ihanasti rempallaan. Oppaamme kertoman mukaan valtaosa rakennuksista on perustettu puupaaluille, joiden lahotessa talot kallistuvat ja ottavat tukea toisistaan. Useiden asuntojen myynti olisi ollut mahdotonta suomalaisella myyjänvastuujuridiikalla.

Havaitsimme myös, että Amsterdam on ensisijaisesti pyöräilijöiden kaupunki. Polkupyörät ovat oleellinen osa kaupunkiliikennettä ja pyöräilijöiden etuoikeudet ohittavat joka suhteessa sekä jalankulkijat että autoilijat. Liikenteen ja työpaikkojen solmukohdissa oli röykkiöittäin polkupyöräparkkeja. Olipa asemien lähelle rakennettu erikseen useampikerroksisia pysäköintitaloja polkupyörille.

Majoituimme koko matkan ajaksi NH Caransa Amsterdam hotelliin, joka sijaitsee arvokkaasti erinomaisella paikalla Rembrandt Pleinillä, jolla oli myös taiteilijan patsas. Hotelliin kirjautumisen jälkeen kaupunkiin tutustumista jatkettiin omaan tahtiin jalkaisin. Päivän kruunasi illallisristeily Amsterdamin kanavilla. Iltavalaistuksessa kaupunki oli todella mieliin painuva kanavan pinnan perspektiivistä katsottuna.

Torstaina aamiaisen jälkeen jatkoimme kaupunkiin tutustumista senioreille sopivaan aikaan klo 10. Sateen takia liikkumistapa muuttui kävelykierroksesta bussimatkaksi. Bussin ikkunasta ihailimme Amsterdamin värikästä arkkitehtuuria, jossa ei näkynyt julkisivulautakunnan punakynän jälkeä. Pysähdyimme kaupungin sydämessä Dam-aukiolla kuninkaallisen palatsin luona. Palatsi sai kuninkaallisen nimen silloin kun siellä asui Napoleon Bonaparten veli, joka hallitsi Hollantia veljensä valtuuttamana 1800-luvun alussa.

Päivän pääkäyntikohteena oli Rijksmuseum, jonka kokoelmista erottui erityisesti Rembrandtin ja Vermeerin upeat taulut. Samalla opimme sen, että Rembrandt oli itse asiassa taiteilijan etunimi; sukunimi Van Rijn on jäänyt vähemmän tunnetuksi. Samalla museoalueella olivat myös Vincent Van Gogh- ja Stedelijk-museot, joihin tutustuminen jäi ulkoiseksi ajan puutteen takia. Entisinä teekkareina panostimme sen sijaan vierailuun Heineken Experiencessä. Se oli suuri pettymys ja hyvä esimerkki siitä, miten ylisuuret turistimassat pilaavat hyvässä tarkoituksessa valmistellun turistikohteen. Emme kuitenkaan boikotoineet hyvää tuotetta jatkossakaan.

Torstain illallisen nautimme hotellimme vieressä suuren taiteilijan mukaan nimensä saaneessa Van Rijn Kitchen Barissa. Se oli hyvä valinta sekä illallisen annin että sijainnin suhteen; runsaan kymmenen metrin ulkoilmakävelyllä sade ei ehtinyt haitata.

Perjantaina lähdimme aamiaisen jälkeen koko päivän retkelle Rotterdamiin. Kaupunki on väkiluvultaan Helsingin luokkaa ja Hollannin toiseksi suurin Amsterdamin jälkeen. Rotterdamissa on Euroopan suurin satama, joka oli vielä 2000-luvun alussa koko maailman vilkkain. Toisen maailmansodan pommitukset olivat tehneet tilaa Amsterdamia väljemmälle asemakaavalle ja rakennuskannan uusimiselle. Kaupungista löytyykin toinen toistaan erikoisempia rakennuksia. Erityisesti rautatieasema ympäristöineen on painovoimalla ja mittasuhteilla leikittelevien rakennusten leikkikenttä.

Ylösalaisen U-putken muotoon rakennettu uusi kauppahalli, De Markthall, oli upea ostoskeskus, jossa samassa ”kennossa” oli asuntoja. Hoitovastikkeiden jyvitys tässä rakennuksessa vaatii ilmeisesti korkeampaa matematiikkaa.

Kaupunkikierros bussilla vakuutti, että talojen suunnittelussa ei ollut säästetty mielikuvitusta eikä vaivattu julkisivulautakuntaa. Erityisesti jäi mieleen kuution muotoisten talojen muodostama kokonaisuus Kijkkubuswoningen Blaak-aukiolla, joka toi mieleen Rubikin kuutiot.

Lounastimme Euromast-tornissa, jossa kulinaarinen puoli oli sivuosassa ja pääpaino näköalassa.

Lounaan jälkeen teimme veneajelun satama-alueella. ”Vene” oli suuri mutta niin oli satamakin. Sataman pohjukasta on avomerialueen reunaan 40 kilometriä ja koko matkan oli molemmin puolin pääväylää runsaasti poukamia laitureineen. Kaikki rannat olivat täynnä loputtomia konttikenttiä 5-6 kerroksessa. Näky olisi masentanut Vuosaaren satamakapteenin. Viimeisen päälle moderni automatiikkaan ja suuriin lastinkäsittelykoneisiin perustuva logistiikkajättiläinen oli valovuosien päässä menneiden vuosikymmenien nuhjuisesta ja romanttisesta satamamiljööstä.

Paluumatkalla Amsterdamiin perjantai-illan liikenne opetti, että 5–6 ajokaistaakaan ei aina riitä turvaamaan liikenteen sujuvuutta ruuhka-aikana ja sadekelillä.

Lauantaina lähdimme aamiaisen jälkeen päiväretkelle Haagiin, joka on Hollannin kolmanneksi suurin kaupunki hieman yli puolella miljoonalla asukkaalla. Kaupungin alkuperäisen nimen s`Gravenhage ääntäminen ei onnistunut edes kuuma peruna suussa. Haag on Alankomaiden hallinnollinen pääkaupunki, jossa toimivat maan parlamentti, hallitus ja ministeriöt. Siistissä ja rakennuskannaltaan tyylikkäässä Pohjanmeren rannalla sijaitsevassa

kaupungissa pitävät majaansa myös eri maiden suurlähetystöt ja useat YK:n alaiset organisaatiot kuten Kansainvälinen tuomioistuin, Kansainvälinen rikostuomioistuin ja International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia, jonka kanta-asiakaskunta on Jugoslavian hajoamissotien perua. Viihtyisä kaupunki on varmasti eri maiden diplomaattien suosikki sikäli kuin voi itse vaikuttaa asemapaikan valintaan. Moni senioreista olisi kelpuuttanut Haagin asuinpaikakseen; tosin myös Rotterdam sai kannatusta.

Vierailimme Mauritshuisin taidemuseossa, joka on Hollannin kultaisen kauden parhaiden hollantilaistaulujen koti. Museo oli pienempi ja kodikkaampi kuin massiivinen Rijksmuseum. Rembrandtin ja Vermeerin taulut olivat täälläkin pääroolissa.

Jatkoimme matkaa kaupungin pitkälle hiekkarannalle, joka yllätti suuruudellaan. Tuulinen sää ja aallokko olivat houkutelleet paikalle runsaasti liitovarjosurfareita. Nautimme lounaan kalaravintola Catch by Simonissa Scheveningenin kalasatamassa. Näköala oli sateisuudesta huolimatta upea kuten lounaskin.

Paluumatkalla Amsterdamiin totesimme, että moottoritie oli melkein yhtä ruuhkainen kuin perjantai-iltanakin. Maan kolmen suurimman kaupungin jälkeen jäimme ihmettelemään missä loput 15 miljoonaa hollantilaista asuvat. Musiikin harrastajat lähtivät vielä illalla ylimääräisenä ohjelmanumerona konserttiin maailmankuuluun Concertgebouw-konserttitaloon, johon Petri sai junailtua liput. Muut hajaantuivat sateiselle kaupungille etsimään sopivaa illallispaikkaa.

Sunnuntaiaamupäivä oli vapaa-aikaa. Useimmat meistä hyödynsivät sen tekemällä tunnin-parin kävelyretken vanhan kaupungin alueelle. Puolilta päivin jätimme hotellin ja lähdimme Volendamin ”kalastajakylään”. Se oli 22 000 asukkaan pieni kaupunki Ijsselmerin länsirannalla. Kyseessä oli itse asiassa 1932 valmistuneen 44 kilometriä pitkän ja 90 metriä leveän Pohjanmeren padon rakentamisella synnytetty sisäjärvi, joka oli koulukartoissamme nimellä Zuiderzee (suolajärvi), mutta muuttunut sittemmin makeavetiseksi. Kalastukseen liittyen emme paljon rysiä nähneet – enemmänkin kyseessä oli siisti turistiryssä. Näimme lyhytfilmin, jossa kuvattiin myös padon rakentamista. Filmi keskittyi myös laajojen tulppaanipeltojen kuvauksiin, joita vuodenajasta johtuen emme tällä matkalla havainneet. Turistikaupat ja ravintolat olivat padon harjalla, mutta muuten asutus ja pellot olivat noin 4 metriä merenpinna alapuolella.

Itse asiassa koko Hollannista noin kolmannes on merenpinna alapuolella, joten maan olemassaolo on paljolti pumppujen varassa. Kaikki mahdollinen on tehty, ettei vuoden 1953 suurtulvan kaltainen katastrofi pääse toistumaan.

Nautimme lähtölounaan Restaurant Spaanderissa padon harjalla sisäjärvimaiseman ääressä.

Bussimatkojemme aikana oppaamme kertoi laajasti Hollannin taloudesta, hallinnosta ja elinkeinoista sekä kansalaisten koulutuksesta, terveydenhuollosta ja elämisestä. Mieliin jäi, että viljan suhteen tämä merkittävä maatalousmaa on lähes kokonaan tuonnin varassa. Näkemillemme märille peltoaukeille ei leikkuupuimureilla olisi ollutkaan asiaa.

Paluulentomme lähti noin tunnin aikataulusta myöhässä, koska Finnair Kaukoidän strategialleen uskollisena oli odottanut Helsingissä myöhästyneitä Aasian lentoja. Palasimme Helsinkiin hyvillä mielin. Kotoutumista helpotti vastassa ollut matkan aikana tutuksi tullut sadekeili.

Kokonaisuutena matka oli erittäin onnistunut; matkaohjelma oli hyvä ja Petrin tietoiskut betoniteollisuuden työvuosilta antoivat lihaa luiden ympärille. Hän myös paikkasi ne informaatiokatkot, joiden kohdalla matkatoimistolla oli jäänyt pari tolpanväliä ilman lankaa. Opas Sari de Boer tunsu nykyisen kotimaansa hyvin ja yhteinen kieli teki kommunikoinnista helppoa.

Esko Mäkelä

Matti Rantala

Markku Tuhola

